

Notat

Dato: 12.04.2016
Arkivsak: 2015/11453-32
Saksbehandlar: adelan

Til: Hordaland fagskulestyre

Frå: Fylkesdirektør opplæring

Fagområdegodkjenning i fagskulesektoren

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) kan gje tilbydarar fullmakt til sjølv å opprette utdanningstilbod innan eit avgrensa fagområde utan å søkje godkjenning hjå NOKUT. For å få ei slik fullmakt må fagområdet vere godkjent, og tilbydar må oppfylle fleire føresetnader.

Kriteria og vilkår for å få fagområdegodkjenning kjem fram av fagskuletilsynsforskrifta kapittel 4 (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-12-12-1504>) og NOKUT sine retningsliner for å søkje fagområdegodkjenning som vert omtala under.

NOKUT sine retningsliner for å søkje om fagområdegodkjenning

I forarbeida til lova vert det framheva at fagområdegodkjenning er ei ordning som berre vil vere aktuell for nokre få tilbydarar. Ordninga er meint for solide og stabile tilbydarar av fagskuleutdanning som har eit fagmiljø og ein aktivitet som gjer at det både er føremålstenleg og fagleg forsvarleg å gje tilbydaren fullmakt til sjølv å opprette fagskuleutdanningar. NOKUT må vite at tilbydaren sjølv kan kvalitetssikre sine utdanningstilbod på lik line med den kvalitetssikringa NOKUT gjer. Det vil seie at skulen på sett og vis skal vere sitt eige NOKUT. Det er tilbydar v/styret som er ansvarleg for å søkje NOKUT om slik godkjenning.

I høve NOKUT sine retningsliner for å søkje fagområdegodkjenning har ein tilbydar som har fått godkjenning av fagområde, både rettar og plikter. Tilbydaren sine rettar er som nemnt at ein kan opprette nye tilbod innan eit avgrensa fagområde, men også at tilbydaren kan gjere vesentlege endringar i eksisterande tilbod. I nokre tilfelle kan fullmakt til å opprette nye tilbod til dømes vere avgrensa til berre å gjelde stadbaserte tilbod på eigen studiestad, og ikkje nettbaserte tilbod. Tilbydaren vil såleis ha ei gradert fullmakt. Ein godkjent tilbydar pliktar å halde seg oppdatert på eventuelle endringar i fagskulelova, NOKUT-forskrifta og NOKUT sine eigne føresegner. Tilbydaren må også rapportere om oppretting av nye tilbod til NOKUT, Lånekassen og SSB. Tilbydarar som har fagområdegodkjenning, skal kvart år sende årsmelding til NOKUT. Vidare er det krav om at tilbydar har tilfredsstillande rutinar for etablering av nye utdanningstilbod som ein del av system for kvalitetssikring.

NOKUT sine krav for å få fagområdegodkjenning

Det er ein føresetnad at følgjande vilkår er oppfylt for at ein tilbydar skal kunne søkje om fagområdegodkjenning, jamfør NOKUT-forskrifta § 5-2 (2):

(2) *Vilkår for å kunne søke om godkjenning som tilbyder:*

a) *Tilbyderen må ha uteksaminert kandidater i minst én godkjent fagskuleutdanning i minst to år.*

- b) *Tilbyderen må ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring, jf. denne forskrift § 5-3.*
- c) *Tilbyderen må dokumentere deltakelse i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter erstatning dersom tilbyder frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan.*

Vidare er det krav om at tilbyderen har eit godkjent kvalitetssystem som ein kan dokumentere er i bruk. I tillegg må tilbyderen ha ein tilfredsstillande rutine for etablering av nye tilbod, og denne må som minimum innehalde:

- a) interne kompetente organ som kan vurdere dei nye tilboda som vert planlagt i høve til NOKUT sine krav
- b) involvering av eksterne interessentar

Det er viktig at rutinen syner at tilbyderen gjer ein grundig analyse av arbeidslivet sitt behov for utdanninga.

NOKUT sine standardar og kriteria for fagområdegodkjenning

Det er tre standardar med underliggende kriterium som må vere innfridd for å få fagområdegodkjenning, og desse er som følgjer:

1. Primærverksemd (standard 1)
  - a. Tilbyderen si primærverksemd skal vere utdanning.
  - b. Fagområdet skal ha tilstrekkeleg fagleg breidde til å inkludere fleire utdanningstilbod.
  - c. Tilbyderen sin strategi for fagskuleutdanning skal gje grunnlag for stabil verksemd i ein femårsperiode.
  - d. Tilbydar skal ha tilfredsstillande tilgang på undervisnings- og velferdslokale som er utan merknader frå Arbeidstilsynet eller kommunal- og bygningsmyndigheit.
  - e. Tilbydar skal ha eit system for studentvelferd som er tilpassa talet på studentar, deira alder og arbeidsmetodar.
  - f. Studentane skal involverast meir i kvalitetssikring og utvikling av utdanningstilboda enn berre gjennom studentevaluering og styremedlemskap.
2. Tilsette (standard 2)
  - a. Tilbyderen skal ha fast tilsette i undervisningsstilling og administrative stillingar med ein slik kompetanse at tilbydar er i stand til å kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metodar og nye og eksisterande utdanningstilbod innan fagområdet.
  - b. Fagmiljøet som er knytt til undervisninga innan fagområdet, må ha fast tilsette med formell fagleg kompetanse utover det nivået det vert undervist på.
  - c. Fagmiljøet sin kompetanse må vere brei nok til å dekkje dei viktigaste delane av fagområdet.
  - d. Dei fast tilsette ved fagmiljøet må ha formell pedagogisk kompetanse i eit omfang som gjer det mogleg å utvikle pedagogiske metodar og verktøy.
  - e. Fagmiljøet må ha tilfredsstillande yrkeserfaring.
  - f. Tilbydar må ha ein tilfredsstillande administrasjon for fagskuleutdanning, det vil seie studierettleiing.
3. Samarbeid med arbeidslivet (standard 3)
  - a. Tilbyderen skal ha eit tilfredsstillande samarbeid med arbeidslivet.
  - b. Utvikling og gjennomføring av utdanningstilboda må inngå i samarbeidet.
  - c. Tilbydar må ha kontakt med aktuelle fagråd/referansegrupper som næringslivet har.
  - d. Tilbydar må delta i regionale eller nasjonale, eventuelt også i internasjonale, faglege nettverk innan yrkesfeltet relatert til fagområdet.

For meir informasjon om NOKUT sine retningslinjer for å søkje fagområdegodkjenning sjå:

http://www.nokut.no/Documents/NOKUT/Artikkelbibliotek/Norsk_ utdanning/Fagskoler/S%C3%B8kerh%C3%A5ndbok%20for%20fagomr%C3%A5degodkjenning.pdf

Fagområdegodkjenning ved Fagskolane i Hordaland

Hordaland fagskulestyre vedtok for nokre år sidan at Bergen tekniske fagskole vart gjeve løyve til å søkje om fagområdegodkjenning innan elektro. Dette vart ikkje gjennomført på det tidspunktet av di det er ein svært ressurskrevjande prosess, og på den tid eit nybrottsarbeid i fagskulesektoren. Bergen tekniske fagskole har likevel som mål å søkje om fagområdegodkjenning. Skulen ønskjer å starta med elektro, og deretter byggje vidare med andre fagområde. Når skulen først har fått godkjenning for eit fagområde, vil det vere mindre krevjande å søkje om fleire. For å søkje om eit fagområde må skulen vidareutvikle det kvalitetssystemet som allereie ligg til grunn for Fagskolane i Hordaland, og som er godkjent av NOKUT. I tillegg må skulen ha ein dedikert administrativ ressurs i meir enn 50 % stilling, både i høve til søknadsprosessen og i høve til vidare intern kvalitetssikring for å ivareta fagområdegodkjenninga.